

Bålnäs en halv timme från total förstörelse

23/2 1989

BOXHOLM (ÖC)

Brandvärrnet i Malexander och brandkåren i Boxholm lyckades efter sju timmars hårt arbete rädda Bålnäs Säteri i Malexander från att ödeläggas av brand natten till onsdagen. Trots detta uppskattas skadorna till 800 000 – 1 milj kr.

– Brandmännen var otroligt försiktiga och varsamma, säger ägaren Mats Lindstrand. Därför kunde skadorna begränsas. Men det hade inte behövts lång stund alls förrän hela byggnaden hade strukit med.

Av samma uppfattning är räddningschefen i Boxholm, Sven Broberg:

– En halvtimme till och huset hade brunnit ner till grunden. Nu kunde vi t o m rädda de gamla kakelugnarna, åtminstone framsidan på dem . . .

Huvudbyggnaden på Bålnäs säteri byggdes 1550, renoverades i början av 1700-talet och byggdes om 1830. För två år sedan köpte Mats Lindstrand Bålnäs och hade nylingen flyttat in efter en genomgripande upprustning, där målsättningen var att återställa och restaurera allt i ursprungligt skick. Han räknar med att han investerat 1,5–2 milj kr enbart i upprustningen.

Kände röklukt

Det var vid 22-tiden som familjen kände röklukt och lar-

made räddningskåren. Brandvärrnet i Malexander var först på plats och strax efteråt kom räddningskåren från Boxholm. Dessutom hjälpte många från trakten till, bl a med att bära ut antika möbler och annan värdefull inredning.

Mitt i huset står tre kakelugnar eller öppna spisar med "ryggen" mot varandra. Mellan dem finns knuttimrade stockar. Det var dessa som hade börjat förkolna och slutligen fattat eld.

– Det här förloppet inleddes troligen för minst en vecka sedan, säger Sven Broberg.

Klöv stockarna

Svårigheter för räddningsmanskaper var att komma åt dessa knuttimrade stockar –

utan att skada resten av huset. Sven Broberg berättar:

– Vi fick klyva stockarna på plats och plocka ut bitarna för hand. Det var oroligt som tusan . . .

Till detta kom att murstocken gick från bottenvåningen genom andra våningen och genom vinden, som motsvarar 2,5 våningsplan. Trots detta lyckades räddningsmanskaper klara huset utan några egentliga vattenskador. Däremot blev det en hel del rökskador.

Få skador

– Vi fick riva en vägg för att komma åt en övertändning och vi fick bryta upp ett golv med 2,5 tums fina golvplankor. Men det var också de enda skador vi egentligen åstadkom. Räddningsarbetet är ett skolexempel på hur man kan lyckas med stora ansträngningar. Och egentligen är vi lite malliga.

Familjen Lindstrand har en fullvärdesförsäkring.

– Men vad hade det hjälpt om huset brunnit ner. Det går aldrig att återställa ett 1500-talshus, hur man än bär sig åt, säger Mats Lindstrand, som uppskattar att det skulle kosta ca fyra milj kr att klara en återuppbyggnad.

Redan på onsdagen inleddes saneringsarbetet för att få bort röklukt och rökskador. Själva reparationsarbetet beräknas ta fyra–fem månader.